

Forfatter: Bang, Herman Joachim

Titel: BREV TIL: Nansen, Peter FRA: Bang, Herman Joachim (1883-03-12)

Citation: Bang, Herman Joachim: "BREV TIL: Nansen, Peter FRA: Bang, Herman Joachim (1883-03-12)", i *Herman Bangs Vandreaar - fortalt i breve til Peter Nansen*, Henrik Koppels Forlag, s. 49. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002301769-000-shoot-L0023017690000001.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Herman Bangs Vandreaar - fortalt i breve til Peter Nansen

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

[København] Mandag [3/12 1883].

Min kære Nansen. Naar jeg ikke har skrevet dig til, min Ven, er det sandelig ikke, fordi jeg ikke har tænkt paa dig eller — skal jeg være saa oprigtig at sige det? — har længtes efter dig. Men min Sverig-Tur og siden en utrolig Træthed har hindret mig i alt. Jeg tror, at Fraværelse nærmer Mennesker til hinanden, og jeg skal sige dig hvorfor. Naar vi er sammen, er vi altfor bange for at synes latterlige og kalder altfor gerne Følelse for Sentimentalitet. Adskilte faar vi mere Mod til at være os selv. Hvor vort Samfund dog er dumt og prude og forsigtigt. Tusind Hensyn og Love hindrer os i vort Samliv med Kvinder, og Mændenes indbyrdes Samliv hæmmes af en evig Frygt for Sentimentalitet, der binder vor Tunge og lader os leve hver for sig — ensomme og utilfredse. Men det vil ikke blive anderledes.

Ret meget haaber jeg, du nu vil være lidt flittig. Ogsaa for Pengenes Skyld. Du ved s. 50 ikke, med hvilken Ængstelse jeg tænker paa din pekuniære Fremtid. Der hører saa megen Energi til at skaffe sig virkelige Indkomster ved sin Pen. Men det er mit Haab, at du nu, hvor min Tilbage træden fra »Tidenden«¹ er et Faktum — — fra første Mai, vil helt blive min Efterfølger. Jeg beder dig derfor kun at paalægge dig lidt »Reserverthed« indtil da for ei unødigt at forskrække.

Hvorhen min Vei gaar, ved jeg ikke. Men jeg frygter mer for Jer andres Fremtid end for min egen. For mig er Livet kun Arbeidet, Uroen og den evige Bevægelse, for Jer skulde det have et Indhold. I skal leve, mens I arbejder. »Fædra«² er Dagens Løsen. Det er vanskeligt for mig at sige dig, om det er en Seir. Mange har vel følt sig skuffet, mens andre — de fleste — er forbausede. Den store Beherskelse af Stoffet og Stilens »musikalske« Skønhed beskæftiger mest. En af mine Modstandere sagde til Bierring³ Man kan ikke s. 51 nægte det, Bang har altid en Overraskelse beredt. Nu gaar han hen og laver et virkeligt Kunstværk. Selv føler jeg en dyb Tomhed. Undertiden er det, som skulde jeg ophøre at leve nu, da dette er forbi. Hvor fattigt dog dette at gyde al sin Smerte ud i Tankeløshedens uendelige Kar — og tankeløst er netop Publikum. Almindelig anstiller »Sjælene« Sammenligninger med Jakobsen.

Forskellige smaa Anekdoter nedskrives i Hast. Abrahams¹ Sig mig — gjorde jeg saa i Sommer ikke det klogeste, da jeg lod Forholdene udvikle sig? Jeg: Ja — men hvad vil De egenlig nu? — Abr.: Blive ved at lade dem udvikle sig. Jeg reiser imorgen.

M ... iforgaars paa en Kafé i en Samling af Herrer: Ja — ét kan man jo ikke nægte, Bang er uhæderlig. Ellers sidder man ikke saaledes i sine Pengesager ...

Karl Larsen (Brudstykke af et Brev): Jeg anser Stocker for en af de betydeligste Aander i dette Aarhundrede.

Mennesker — saa besynderlige som I er!

s. 52 Esmann er stadig oppe¹. Han skriver nogle Opgaver, der hver og en kunde staa som Leder i »Dagbladet«. Hvorvidt de er tilfredsstillende Vidnesbyrd om Kundskab til den »fuldstændige«, er vistnok tvivlsomt. Jeg kan kun sige, at de er læselige som den bedste Føljeton. Albeck² har »leiet« i Silkeborg. Han er en Smule trist. Ivar Iversen³ slog mig forleden nedladende paa Skulderen. »Arvesynd« forfølger »Vor Tid«s faa Læsere gennem ti Spalter og rider mig som en Mare. Ewald⁴ er stadig som Regel misundelig. Kære Nansen, maatte du dog altid og fra den første Dag søge at kæmpe mod den ringeste Misundelsens Anfægtelse. Dette Kunstnernid er en Skimmel, der ædende sætter sig baade i Sind og paa Evner.

Det falder mig pludselig ind, at du har bedt mig skrive lidt oplivende. Det vilde være mig umuligt at skrive muntert. Jeg skal sige dig. s. 53 Naar jeg er sammen med Mennesker, behersker jeg mig. Mine faa Brevtimer stjæler jeg fra min Ensomhed, der sjældn er rosa i Farven. Min Sverigs Reise gik saa lala. Med færre Folk og ringere »Aande« end i Upsala. Jeg talte umanerlig slet den første Dag, med stor Verve den næste.

Skriv mig nu snart til, kære Nansen. Vær flittig og tænk en Gang imellem venligt paa

Din

Herman.